

LYCORMA DELICATULA

ZAGROŻENIE DLA ROŚLIN ZDREWNIAŁYCH W POLSCE

Lycorma delicatula – osobniki dorosłe (po lewej) oraz żerujące osobniki dorosłe w wyniku czego dochodzi do wycieku soku z drzewa (po prawej) (fot. Pennsylvania Department of Agriculture, USA; <https://gd.eppo.int/taxon/LYCMDE>)

Wyciek soku z drzewa porażonego przez *Lycorma delicatula* (po lewej) oraz złoża jajowe szkodnika w dolnej części metalowej beczki (fot. Pennsylvania Department of Agriculture, USA; <https://gd.eppo.int/taxon/LYCMDE>)

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Lycorma delicatula (White) jest pluskwiakiem równoskrzydłym (Homoptera) z rodziny Fulgoridae. Pochodzi on prawdopodobnie z Chin. W Azji notowany jest także w Japonii, Korei, na Tajwanie i w Wietnamie. W 2014 r. został on po raz pierwszy stwierdzony w USA (stan Pensylwania). W kolejnych latach odnotowano jego występowanie w stanach: Connecticut, Delaware, Maryland, New Jersey, Nowy Jork, Wirginia i Zachodnia Wirginia, a ostatnio też w stanach Maine i Massachusetts.

Złoża jajowe (30–50 jaj), wielkości kilku centymetrów, składane są na pniach drzew, kamieniach, pojazdach, murach itp. Złoża jajowe pokryte żółtawo-brązowym woskowym nalotem, który czyni je odpornymi na środki ochrony roślin. Niekiedy tworzą one większe zgrupowania. Występują 4 stadia larwalne (nimfy). Osobniki pierwszych trzech stadiów są czarne z białymi plamami, a u osobników czwartego stadium oprócz białych kropek pojawiają się czerwone plamy. Dorosłe samce mają 20,5-22 mm, a samice 24-26,5 mm długości. Skrzydła pierwszej pary są szarawe z czarnymi plamami, a ich końce są siatkowane. Tylne skrzydła częściowo są czerwone z czarnymi plamami, a ich pozostała część jest biało-czarna.

Rośliny żywicielskie

L. delicatula jest polifagiem porażającym rośliny zdrewniałe, wliczając w to winorośl (*Vitis* spp.), drzewa owocowe, takie jak jabłonie (*Malus* spp.), śliwy (*Prunus* spp.) i grusze (*Pyrus* spp.) oraz drzewa ozdobne i leśne, wliczając w to bożodrzew gruczołowaty (*Ailanthus altissima*), klony (*Acer* spp.), brzozy (*Betula* spp.), derenie (*Cornus* spp.), orzechy (*Juglans* spp.), hibiskusy (*Hibiscus* spp.), tulipanowce (*Liriodendron* spp.), sosny (*Pinus* spp.), topole (*Populus* spp.), dęby (*Quercus* spp.), grochodrzewy (*Robinia* spp.), wierzby (*Salix* spp.), lilaki (*Syringa* spp.) i ewodie (*Tetradium* spp.). Do żywicieli zaliczają się niektóre rośliny zielne, np. soja (*Glycine max*). Jak dotąd stwierdzono żerowanie szkodnika na około 70 gatunkach roślin.

Objawy występowania i szkodliwość

Nimfy (stadia młodociane) spotyka się na gałęziach, natomiast osobniki dorosłe głównie na pniach drzew. Odżywiają się one sokiem roślin. W wyniku żerowania na gałęziach i pniach powstają zranienia, z których wycieka sok roślin przywabiający inne owady (mrówki, pszczoły, osy i szerszenie). Osobniki *L. delicatula* wytwarzają rosę miodową, na której rozwijają się grzyby czernidłowe. Z czasem dochodzi do obumierania liści, a nawet całych roślin. Na obecność szkodnika wskazuje też obecność na pniach charakterystycznych złóż jajowych. W USA *L. delicatula* wywołuje szkody gospodarcze w uprawach różnych roślin zdrewniałych, a w Korei jest groźnym szkodnikiem winorośli.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Osobniki dorosłe mogą rozprzestrzeniać na niewielki dystans poprzez przeloty oraz wykonując skoki. Na większą odległość mogą one przenikać wraz z materiałem szkółkarskim, ciętymi gałęziami oraz nieokorowanym drewnem z gatunków żywicielskich. Złoża jajowe mogą być przenoszone na opakowaniach, środkach transportu itp.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do obecności agrofaga należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Lycorma delicatula* podlega obowiązkowi zwalczania (jest to agrofag kwarantannowy w Unii).